

Брюксел, 2.10.2013 г.
COM(2013) 686 final

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ, СЪВЕТА,
ЕВРОПЕЙСКИЯ ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛЕН КОМИТЕТ И КОМИТЕТА
НА РЕГИОНИТЕ**

Укрепване на основите на интелигентното регулиране чрез по-добра оценка

1. ВЪВЕДЕНИЕ

В отговор на необходимостта за непрекъснато подобряване и укрепване на управлението, Европейската комисия разработи всеобхватна политика за интелигентно регулиране, с която да се улесни постигането на целите на публичната политика на минимална цена и да се подобри добавената стойност от намесата на ЕС¹. Ключов инструмент на интелигентното регулиране е оценката, която помага на Комисията да прецени дали действията на ЕС действително постигат очакваните резултати и в крайна сметка подобряват условията за европейските граждани и предприятия и допринасят за ролята на ЕС на световната сцена.

В своето съобщение от 2012 г. относно регулаторната пригодност на ЕС² Комисията повтори своя ангажимент да превърне „набелязването на ненужните разходи и областите, в които резултатността трябва да се подобри, в неразделна и постоянна част от създаването и планирането на своята политика в цялото законодателство на ЕС.“ По-добрите практики за оценка ще играят ключова роля при изпълнението на това обещание.

Реформите, очертани в настоящото съобщение, целят да актуализират системата на Комисията за извършване на оценка с оглед на промените в политиката за интелигентно регулиране и да я направят по-прозрачна и по-цялостна. Необходимо е политиките на ЕС да бъдат редовно и систематично оценявани, включително от гледна точка на изключително важния въпрос дали те са подходящи за целта, водят до очакваните промени и избягват ненужната регулаторна тежест. По-добрата оценка следва да засили извличането на поуки и отчетността и да подобри участието на заинтересованите страни.

Неотдавна извършена консултация³ показва, че макар и заинтересованите страни да подкрепят общата концепция за оценка, те виждат възможности за подобрене. Те призовават за по-прозрачна и достъпна система за извършване на оценка с по-ясно планиране и последователен анализ. Такава една система би им помогнала да предоставят съответната информация и обратна връзка и би позволила да се разбере по-добре какво може да се случи след приключване на оценката.

Въз основа на съществуващите добри практики за оценка в рамките на Комисията и на организации, извършващи подобен анализ, настоящото съобщение набелязва основните области, в които е нужно подобрене, и обмисляните от Комисията промени за

¹ Навсякъде в настоящия текст думите „намеса“ и „действие“ се използват като общи понятия, които описват широкия спектър от различни действия на ЕС, включително: разходи и мерки, несвързани с разходи, законодателство, търговски споразумения и др.

² COM(2012) 746 final.

³ Резюме на отговорите на консултацията от 2012 г. със заинтересованите страни относно интелигентното регулиране в ЕС, достъпно на:

http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/smart_regulation/docs/sr_consultation_outcome2012_en.pdf

засилване на всички аспекти на резултатността от оценката. То се съсредоточава върху ретроспективните оценки. Скоро ще бъдат представени за обществена консултация преразглежданите насоки за оценка въз основа на предложенията, представени в настоящото съобщение.

2. ИЗВЪРШВАНЕТО НА ОЦЕНКА В КОМИСИЯТА: АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ

Оценката не е концентрирана само върху това, което се е случило — тя разглежда също какво е причинило промяната и в каква степен промяната би могла разумно да е следствие от действие от страна на ЕС. Тя търси отговори на такива въпроси като:

- Изпълнени ли са целите? (Ефикасност)
- Оправдани ли са направените разходи предвид промените, които са постигнати? (Ефективност)
- Допълва ли съответното действие други действия или има противоречия? (Съгласуваност)
- Необходимо ли е все още действието от страна на ЕС? (Уместност)
- Могат или биха ли могли подобни промени бъдат постигнати без действие от страна на ЕС, или действието от страна на ЕС е имало определящо значение за постигането им? (Добавена стойност на ЕС).

Разглеждайки въпросите дали, как и защо първоначалното положение се е променило, оценката предоставя доказателства и допринася за дебата относно резултатността в настоящия момент и възможните промени. Оценката играе важна роля в организационното обучение, установяването и споделянето на различни практики. Тя предоставя възможност за получаване на обратна информация и искания за промени от страна на заинтересованите страни. Задълбочената оценка установява също така и нежелани и неочаквани последици, които също трябва да бъдат взети предвид. При публикуването на констатациите от дадена оценка Комисията публично поема отговорност за своите действия, като признава резултатите от дадена намеса и отправя покана за предоставяне на допълнителна обратна информация.

2.1. Напредък

Комисията има дълъг опит в оценката на своите разходни програми и е ангажирана да оценява всички свои дейности, включително законодателните и други нефинансови мерки⁴. Макар и често да е налице относително последователен и стандартен модел, който се прилага по отношение на планирането и графика на оценките на разходни програми, практика по оценката на регулаторни и други действия в областта на

⁴ Вж. Стандарт за вътрешен контрол № 14 на Комисията, достъпен на:

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/control/sec_2007_1341_annexes_en.pdf Финансов регламент и правила на Комисията за неговото прилагане, достъпни на:

http://ec.europa.eu/budget/biblio/documents/regulations/regulations_en.cfm

политиката е по-разнообразна. Отсега нататък Комисията ще изпълнява своя ангажимент да прилага политиката „първо оцени“⁵ и систематично да гарантира, че всички значими предложения за преразглеждане са подкрепени от солидна оценка на резултатността на съществуващите действия на ЕС.

Проверките за пригодност⁶ са цялостни оценки на дадена политика, обхващащи повече от един законодателен акт. В тях се прави оценка дали регулаторната рамка за дадена област на политиката е „подходяща за постигане на целите си“ и, ако това не е така, какво следва да се промени. Тази концепция беше изпитана с провеждането на пилотни проверки за пригодност, от които бяха извлечени ценни идеи за бъдещото развитие. На тази основа бяха разработени и започнати нови проверки за пригодност в различни служби на Комисията. Съобщението REFIT⁷ посочва, че се предвиждат по-нататъшни проверки за пригодност.

В доклада на Комитета за оценка на въздействието (КОВ)⁸ от 2012 г. се отбелязва, че „значителен брой оценки на въздействието не включват резултатите от последващите оценки“. Комисията възнамерява да използва в пълна степен при предстоящи оценки (оценки на въздействието) наличните резултати от ретроспективни оценки. КОВ се ангажира да проверява дали такива оценки са извършени и дали заключенията от тях са използвани при съответните оценки на въздействието. Той също така насърчи по-доброто установяване в рамките на оценките на въздействие на бъдещите изисквания за оценка и наблюдение. Комисията ще предприеме последващи действия по оценките на въздействие в своята последваща оценка на резултатността на приетите мерки, като по този начин ще завърши цикъла за оценка на резултатността и оценка на въздействието.

2.2. Настоящата организация

В Комисията съществуват структури за извършване на оценка. Организационната рамка на Комисията за извършване на оценка е децентрализирана. Отделните генерални дирекции са отговорни за оценка на своите дейности и могат да структурират функциите си по оценка с оглед на потребностите и изискванията на генералната дирекция. Лицата, отговарящи за оценката, координират и подкрепят дейностите по оценка на съответната генерална дирекция и способстват за обоснования и обективен характер на оценката. Генералният секретариат отговаря за мерките за подпомагане, включително за предоставянето на насоки⁹, и гарантира, че стандартите за оценка¹⁰ се спазват.

⁵ COM(2010) 543 final

⁶ На всички места в настоящия текст понятието за оценка се припокрива с това за проверка за пригодност. Концепцията за проверката за пригодност беше въведена в документ COM (2010) 543 окончателен.

⁷ Достъпен на: http://ec.europa.eu/smart-regulation/better_regulation/key_docs_en.htm

⁸ Достъпен на http://ec.europa.eu/governance/impact/key_docs/docs/iab_report_2012_en_final.pdf

⁹ Evaluating EU Activities: A practical guide for the Commission Services (2004)

¹⁰ Първоначално публикуван в приложение А от Насоките от 2004 г. и актуализиран в съобщението на Комисията „В отговор на стратегическите нужди: усилено използване на оценката“, SEC(2007)213

По-голямата част от оценките се възлагат на външни изпълнители, т.е. Комисията наема консултанти, които събират и анализират съответните данни и отговарят на набор от въпроси за оценка. Индивидуалните оценки се проследяват от ръководни групи, които предоставят насоки и подкрепа за оценките и участват в осигуряването на тяхното качество.

Стандартите за оценка на Комисията са изчерпателни и са подобни на тези, прилагани от други сравними международни организации. Те обхващат пълния процес на извършване на оценка: от ресурсите, организацията и планирането на дейностите по оценка до разработването, провеждането и, в крайна сметка, разпространението и използването на оценките. С тях Комисията се ангажира да провежда висококачествени оценки, които допринасят както за по-добро регулиране, така и за по-добро интегриране на заключенията от оценките в цикъла на стратегическо планиране и програмиране на Комисията.

3. ДВИЖЕЩИ ФАКТОРИ ЗА ПРОМЯНА

Настоящата практика за извършване на оценка следва се подобри поради следните причини:

3.1. Утвърждаване на култура „първо оцени“ и подобряване на качеството

Възможно е да съществува определена тенденция за поглед напред към бъдещето и за фокусиране върху нови инициативи. Промените обаче са скъпи и тяхното извършване отнема време, поради което е необходимо те да бъдат обосновавани и повече да се поглежда назад, преди да се направи крачка напред. Съществува необходимост да се потвърди мястото на оценката в рамката за действие на ЕС, да се заделят подходящи ресурси и да се гарантира извършването на оценка преди да бъдат предложени по-нататъшни действия или промени.

Връзката между оценката и оценката на въздействието се нуждае от укрепване. Следва да съществува непрекъснат цикъл: една добра оценка следва да черпи от качеството на подготвителната работа за дадена намеса (т.е. оценката на въздействието); добрите оценки на въздействието следва да се опират на поуки, извлечени от оценките, които следва да идентифицират проблеми, пропуски, предизвикателства и успехи.

Въпреки че оценките често представят актуалното състояние, те не винаги включват достатъчен анализ на въпросите защо нещо се е случило и дали част от промяната може да се дължи на действията на ЕС, както и на степента, в която промяната е изпълнила всички първоначални очаквания. Въпреки ангажимента за изготвянето на политики, основани на факти, оценките не винаги са подкрепени от достатъчно данни и от становища от заинтересовани страни. Комисията често разчита на предоставянето на данни от държавите членки. По-голямо внимание следва също да се отдели и на границите на самия процес на оценяване и как те въздействат върху способността за извличане на надеждни заключения. Повече внимание следва да се обръща на предстоящите рискове и тяхното евентуално въздействие върху цялостния успех на действието от страна на ЕС.

Извършването на дадена оценка често започва с презумпция, че дадено действие на ЕС ще продължи и че ще бъдат извършени промени. Някои оценки не обръщат достатъчно внимание на срещаните проблеми и трудности, които в известна степен са по-важни от насърчаването на работещите компоненти. Всяка оценка следва основно да се съсредоточи върху съществения стремеж за подобряване на резултатността, което означава разглеждане както на лошите практики, така и на добрите, осигуряване на солидни и обективни доказателства в подкрепа на вземането на решения дали действието на ЕС следва да продължи непроменено, дали в него следва да бъдат въведени промени или дори дали то следва да бъде прекратено. Обстойният преглед на законодателството в рамките на програмата REFIT¹¹ показва, че се постига напредък, но че има какво още да се подобри. Повече може да бъде направено за дебатиране на съществуващото положение и за подобряване на управлението на достиженията на правото на ЕС.

3.2. Необходимост от актуализиране на подхода и подобряване на неговата съгласуваност

Настоящите насоки за оценка трябва да бъдат актуализирани, за да бъдат взети предвид най-новите промени в политиката за интелигентно регулиране и да бъдат хармонизирани минималните стандарти, прилагани в рамките на Комисията.

С времето в практиките по оценяване на генералните дирекции са се развили тенденции както към съгласуваност, така и към разнородност, тъй като практиките са се развили в отговор на нови изисквания и промени, както и в отговор на различни области на политиката. Това е довело до различия в планирането, обхвата, метода, съдържанието и крайното качество на оценките. Не всички законодателни актове на ЕС съдържат ясен ангажимент за провеждане в бъдеще на ретроспективна оценка, която е планирана реалистично, така че необходимите за нея данни и информация да са на разположение.

С оглед на естеството и графика на работата по оценката още много може да се очаква в посока подобряване на дългосрочното планиране, прозрачността предварителното предупреждение и предсказуемостта. Планирането е първата, съществена стъпка във всеки процес на оценяване — лошото планиране може да доведе до несвоевременно излизане на резултатите от оценката и до ограничаване на наличните информация и доказателства за разработване на политики. По-доброто предварително планиране е особено необходимо с оглед на това оценката да изпълни своята роля в цикъла на интелигентно регулиране и да осигури надеждна и своевременна изходна точка за разглеждане на въпроса дали е необходимо допълнително действие. Понастоящем в службите на Комисията съществуват различия относно обхвата и границите на планирането и не винаги е ясно как се определят приоритетите. Връзката между изпълнението на съществуващите действия и предложените варианти за промени не винаги е ясна. Заинтересованите страни и външните участници изпитват затруднения при предоставянето на навременен принос.

Понякога може да е трудно да се определи кога да се извърши дадена оценка. Често е необходимо да се правят компромиси относно момента, в който резултатите от оценката са на разположение (така че те да могат да се използват в процеса на вземане

¹¹ Първоначалните резултати са представени в SWD (2013) 401 final.

на решения), и обема от наличните данни (необходим за осигуряване на солидна база от доказателства и за извършване на анализ). Различните политики се нуждаят от различни периоди от време, за да постигнат желаните промени, което създава проблеми във връзка с наличието на данни и затруднява предоставянето на хармонизиран отговор на въпроса в кой момент следва да бъде извършена оценката. Такива ограничения трябва да бъдат взети предвид при формулирането на клаузи за оценка или преразглеждане, както и при първоначалното планиране на оценки.

Освен наличните статистически данни, голяма част от важната информация, необходима за извършване на добра оценка, идва от заинтересовани страни и участници, които са (директно и косвено) засегнати и чието ежедневие може да бъдат променено в резултат от политиките на ЕС и последващите действия на държавите членки. Тези заинтересовани страни имат важни познания относно това какво се случва на място, но все още често липсата на предварително уведомление ги затруднява да предоставят становища по навременен и добре организирани начин.

3.3. Осигуряване и оценка на качеството

Необходим е ясен и общ процес за контрол, за да се гарантира, че оценките, извършвани от Комисията, се провеждат в съответствие с достатъчно висок стандарт, възприемат достатъчно критичен подход и са безпристрастни (независими).

Понастоящем осигуряването на качеството се извършва от лицата, отговарящи за оценката, и/или ръководната група в съответната генерална дирекция. Понякога генералните дирекции използват по-широка група от ресурси, например като включват външни заинтересовани страни в ръководни групи или като включват представители на академичните среди в осигуряването на качеството на дадена оценка.

Според стандартите за оценяване ръководната група изготвя (заедно със служителите, отговарящи за оценката) оценка на качеството на окончателния доклад за оценка. Оценката на качеството следва да подложи на критична проверка процеса на оценяване, използваните източници на информация, извършения анализ и направените изводи. За разлика от становищата на КОВ, които систематично се предоставят заедно с окончателната оценка на въздействието и съответното предложение на Комисията, оценката на качеството не винаги се публикува.

4. ПОДРОБЕН ПЛАН ЗА НОВИЯ ПОДХОД

Посочените по-долу подобрения надграждат върху съществуващите основи и добри практики с цел да засилят оценяването в Комисията.

4.1. Подобряване на съгласуваността и яснотата: общо определение и общ процес

Новите насоки ще опишат и определят какво представлява солидна оценка, както и ще дадат указания какво би могъл да съдържа един добър доклад за оценка. Подходящото ниво на (пропорционален) анализ се определя въз основа на важността на политиката, сложността на действието на ЕС, както и съответния етап от процеса на развитие на политиките. Ще бъде необходимо голямо усилие за стратегическо управление на проучванията, прегледите и оценките, за да се оптимизира използването на ресурсите и

да се гарантира тяхното включване в рамка за оценка, която предоставя навременен и релевантен принос към процеса на вземане на решение. В рамките на Комисията новото определение за оценка би могло да бъде следното: критична, основана на факти преценка относно това дали действията на ЕС са отговорили на нуждите, които се целели да задоволят, и реално са постигнали очакваното въздействие. Тя ще надхвърля рамките на оценка относно това дали нещо се е случило или не, и ще разглежда причинно-следствената връзка — дали действието, предприето от една страна, е променило дадено поведение и е довело до очакваните промени и/или други нежелани промени.

Всички оценки трябва да разглеждат ефективността, ефикасността, уместността, съгласуваността и добавената стойност на действието на ЕС или да обосновават защо случаят не е такъв.

Въпреки че всяка оценка трябва да е адаптирана за нуждите на определен кръг от обстоятелства, все пак могат да се прилагат общи елементи на процеса за широкия диапазон от действия на ЕС (напр. чрез използване на стандартни образци за основните етапи на оценката¹²).

4.2. Превръщане на проверките за пригодност в неразделна част от практиката¹³

По отношение на проверките за пригодност се прилагат съответните стандарти и насоки за оценка. Целта на проверките е да установят прекомерна административна/регулаторна тежест, припокривания, пропуски, несъответствия и/или остарели мерки, които е възможно да са се появили във времето, и да поставят началото на дискусия относно ефективността, ефикасността, уместността, съгласуваността и добавената стойност на действията на ЕС, които са предмет на разглеждане.

За разлика от оценката на отделни действия проверките за пригодност следва да обхващат групи от действия, които изпълняват сходни или препокриващи се цели, а не независими и специфични аспекти, между които няма взаимодействие или връзка. Те не следва да се използват само за попълване на пропуските в оценките, предприети преди отделно действие, и в този смисъл следва да дадат една по-пълна картина в сравнение с тази, получена от съчетаването на няколко отделни оценки на отделните действия.

Пилотните проекти показаха, че такава инвестиция може да бъде рентабилен начин за събиране на доказателства с цел по-добро изготвяне на политиките. По-нататъшното използване на проверки за пригодност може да спомогне за идентифицирането на кумулативното въздействие на действията на ЕС и на възможностите за опростяване и намаляване на административната тежест.

¹² Тези елементи могат да включват мандата за оценка, окончателния доклад за оценка, както и оценката за качеството на окончателния доклад за оценка.

¹³ Към днешна дата Комисията е приключила три пилотни проверки за пригодност, а още две се провеждат понастоящем. Съобщението REFIT предвижда извършването на повече такива проверки, тъй като този инструмент се превръща в неизменна част от политиката на Комисията за оценяване.

4.3. Насърчаване на култура на оценяване

Завършването на цикъла на интелигентно регулиране на практика и осигуряването на навременни резултати от оценката, които се използват в процеса на разработване на политики, изискват допълнителна промяна на културата в това отношение. Добрата политика трябва да се основава на солидни доказателства и оценката може допринесе съществено в това отношение. Принципът „първо оцени“ следва да бъде насърчаван още повече.

Необходимо е да бъдат заделени нужните ресурси трябва за организирането на оценката и да се гарантира участие на всички равнища на управление и по-силно чувство на лична ангажираност към окончателните резултати от оценката в съответната генерална дирекция. Оценката трябва да стане напълно интегрирана част от цикъла на разработване на политики, като ясно се признае важната и необходима роля, която нейните констатации и заключения трябва да изпълняват при разглеждането на въпроса дали е необходимо евентуално бъдещо действие.

С оглед да се подобри отчетността, службите на Комисията, отговарящи за оценката, следва да публикуват своя анализ и планираните последващи действия, независимо от това дали дадена оценка е била извършена от тях или от външен изпълнител.

4.4. Планиране

Въз основа на картографирането на REFIT процесът на планиране следва да бъде рационализиран и всички генерални дирекции следва да изготвят индикативни планове за продължаващо оценяване за петгодишен период, които следва да се актуализират ежегодно. Планирането следва ясно да свърже различните вече поети ангажменти за извършване на оценка и да определи очакваната степен на оценка по всяка точка от плана¹⁴.

Планирането и проектирането на оценката следва да бъдат внимателно обмислени и разработени при всяко започване на дадено действие или след съществена промяна¹⁵. Тъй като всяко действие има различен жизнен цикъл, следва да се отделя повече внимание на етапа на изпълнението и на вероятната наличност на данни в даден момент, за да се гарантира, че оценките ще осигурят по-навременен принос към процеса на вземане на решения¹⁶.

¹⁴ Комисията планира да представи в тазгодишния доклад съгласно член 318 от Договора за функционирането на ЕС преглед на контекста, времевото развитие и организацията на работата по отчитане и оценяване, която следва да бъде извършена във връзка с разходните програми, считано от следващата година.

¹⁵ Последната глава от дадена оценка на въздействието излага предложените условия за бъдеща оценка и мониторинг.

¹⁶ Този въпрос също бе повдигнат в доклада на КОВ от 2011 г.

От самото начало на действието¹⁷ трябва да бъде установена рамка за мониторинг и събиране на данни, така че, когато дойде време за оценка, най-полезната е информация да е лесно достъпна. Тази рамка следва също така да посочи областите, в които от органите на държавите членки се очаква да съдействат при събирането на данни, мониторинга и оценката. Необходимо е да се предвиди също така първоначална проверка на резултатността на дадена мярка във връзка с определянето на приоритети и планирането на пропорционална оценка в зависимост от първоначално определената резултатност и свързаните с нея нива на риск.

По принцип всички генерални дирекции, отговарящи за програми и политики, следва да извършват най-малко една оценка или една проверка за пригодност всяка година.

За по-голяма прозрачност планирането на оценката следва да бъде публично достъпно на централен уебсайт и приложено към плана за управление на съответната генералната дирекция.

4.5. Правилният проект: гаранция за по-уместни, по-солидни и по-щателни оценки

Проектът на оценката следва да бъде разумен и реалистичен относно това какво може да бъде оценено в даден момент, както и да избере подход, който позволява максимално използване на леснодостъпни доказателства. Обхватът и предназначението на оценката трябва да са ясно определени в началото на процеса. Целите на оценката трябва да се установят и трябва да се потвърди, че петте ключови критерии за оценка (ефективност, ефикасност, уместност, съгласуваност, добавена стойност на ЕС) ще бъдат анализирани или, по изключение, да се обясни защо това няма да бъде сторено. Трябва да се обмисли също така как най-добре да се анализират други ключови елементи, които се отнасят до дадена област на политика или дейност, като например конкурентоспособността (включително международната конкурентоспособност) и разходите за изпълнение, като се отчита възможността за методологически и информационни ограничения.

От началото на процеса трябва да бъде ясно как оценката ще бъде извършена и използвана. Това планиране следва да бъде публично обобщено в мандат за оценка, който прави предвидените обхват, цел и график на оценката по-прозрачни и достъпни за всички заинтересовани страни във всички етапи на процеса. Когато участват външни изпълнители, заданието за тяхната работата следва да бъде публикувано на същия централен уебсайт, както и мандата за оценка. Така процесът на оценка следва да стане по-прозрачен и достъпен, с което се улеснява навременният принос от заинтересованите страни.

Резултатите от оценката и предварителната оценка трябва да бъдат съобщени на всички заинтересовани страни и активно да се обсъждат и дискутират. Службите на Комисията, отговарящи за оценката, следва да определят своите последващи действия в рамките на шест месеца от завършването на окончателния доклад за оценка. Когато е

¹⁷ Обикновено тези условия следва да бъдат установени по време на процеса на оценка на въздействието.

целесъобразно на висшето ръководство следва редовно да се предоставя актуализирана информация относно напредъка на последващите действия.

Консултация в рамките на оценката следва да се проведе в съответствие с минималните стандарти на Комисията за консултация. При спазването на тези стандарти действителният график и метод на консултация следва да бъдат определени за всеки отделен случай съгласно необходимостта за пропорционалност.

По-голямо внимание трябва да бъде отделено на подготовката за изпълнение в държавите членки на мерки, приети на равнище ЕС. Така както Комисията публикува планове за изпълнение, за да подпомага и подкрепя държавите членки в техния правен процес на транспониране, по същия начин тя трябва да отдели повече внимание на ранната подготовката на рамката за мониторинг и оценка на приетото законодателство или действие. Това следва да се улесни от извършената вече работа в етапа на оценка на въздействието. В бъдеще всяко предложение на Комисията за всяка значителна промяна следва да бъде придружено, в плана за изпълнение, от рамка за оценка, съдържаща целите и показателите за действието и предложен график за мониторинг и оценка на резултатността на действието.

4.6. Засилване на качеството и разработване на механизми за контрол

Ролята на ръководната група следва допълнително да подобри процеса и съдържанието на оценките. Като осъществява надзор върху минимален набор от задължителни задачи, ръководната група следва да дава значителен принос за качеството на оценката. Тя следва също така да играе важна роля за осигуряване на щателна оценка, като събира заедно технически и оперативни експерти и други участници от свързани политики, които представляват широк спектър от становища и влияния. Тя следва да направи принос към оценката на качеството.

Окончателният доклад следва във всеки случай да се публикува, а в EU Bookshop следва да бъде осигурен достъп до информация за извършените оценки, както и до мандата за оценка и оценката на качеството. По-широкото разпространение на тази информация следва да улесни контрола на всички заинтересовани страни върху целия процес, от началото до края.

Други инициативи, които биха могли да допринесат за по-добро качеството на резултатите от оценката, могат да бъдат предприети за всеки отделен случай. Сред предложенията в тази връзка са: използването на групи от академични експерти; годишен преглед на (случайна) извадка от завършените оценки с цел установяване на добри практики и общи подобрения; представяне на оценки в работни групи на Съвета и парламентарни комисии и др.

Комисията ще продължи да търси допълнителни възможности за сътрудничество със заинтересованите страни и с национални/регионални правителства, както и за обмен на опит и придобиване на познания от различни системи за оценка. По-специално, Групата на високо равнище за по-добро регулиране подпомага Комисията посредством търсене на нови възможности за разработване и изпитване на подходи за „съвместни оценки“ с държавите членки и по-добри начини за споделяне на наличните данни и добри практики.

5. ОБЩА ОТГОВОРНОСТ

Извършването на оценки не е само отговорност на Комисията. Държавите членки изискват изготвяне на политики, основани на факти, и в тази връзка те също трябва да се ангажират да дадат своя принос, особено при осигуряването на необходимите данни. Те следва също така да положат повече усилия за оценяване и споделяне на опита си от прилагане на законодателството на ЕС или от осъществяването на принос към дейностите на ЕС. В този контекст Комисията ще се стреми да гарантира, че предложените изисквания за мониторинг са възможно най-ефикасни и най-опростени, като сведе до минимум на административната тежест.

По-доброто регулиране е заложено в междуинституционалните споразумения между Европейската комисия, Европейския парламент и Съвета. Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 2003 г.¹⁸ създава глобална стратегия за по-добро законотворчество в рамките на целия законодателен процес на ЕС. Подобрявайки сътрудничеството помежду си и работейки съвместно, за да гарантират, че приетите изисквания за оценка и мониторинг са ясни, стабилни, ефикасни и напълно отговарят на целите на окончателното предложение, трите институции биха могли значително да подобрят доказателствената основа на разположение на лицата, отговорни за вземане на решения. Комисията насърчава другите институции активно да обсъждат резултатите от оценките в работните групи на Съвета и в парламентарните комисии и да поощряват междуинституционална култура на оценяване по време на целия цикъл.

6. БЪДЕЩЕТО НА ИЗВЪРШВАНЕТО НА ОЦЕНКА В КОМИСИЯТА

Европейската комисия е поела ангажимент да осигури пропорционална и надеждна система за извършване на оценка като част от цикъла за интелигентно регулиране. Солидният и полезен анализ, оценяващ критично резултатите от намесата на ЕС, е от съществено значение. Като се учим от предишния опит и като търсим най-ефективните и най-ефикасните начини за разработване и използване на адаптивен и пропорционален подход за анализ на действията на ЕС, ние ще подобрим отчетността и ще засилим намесата на ЕС посредством намиране на съответствие между действия и приоритетни нужди и посредством постигане на резултати с високо качество.

¹⁸ ОВ С 321, 31.12.2003 г., стр. 1.